

Kunnskapsgrunnlag om økologisk tilstand i norsk skog og utredning av tiltak

Baro Moslet, rådgiver i Landbruksdirektoratet.
29.02.2024

Oppdragene

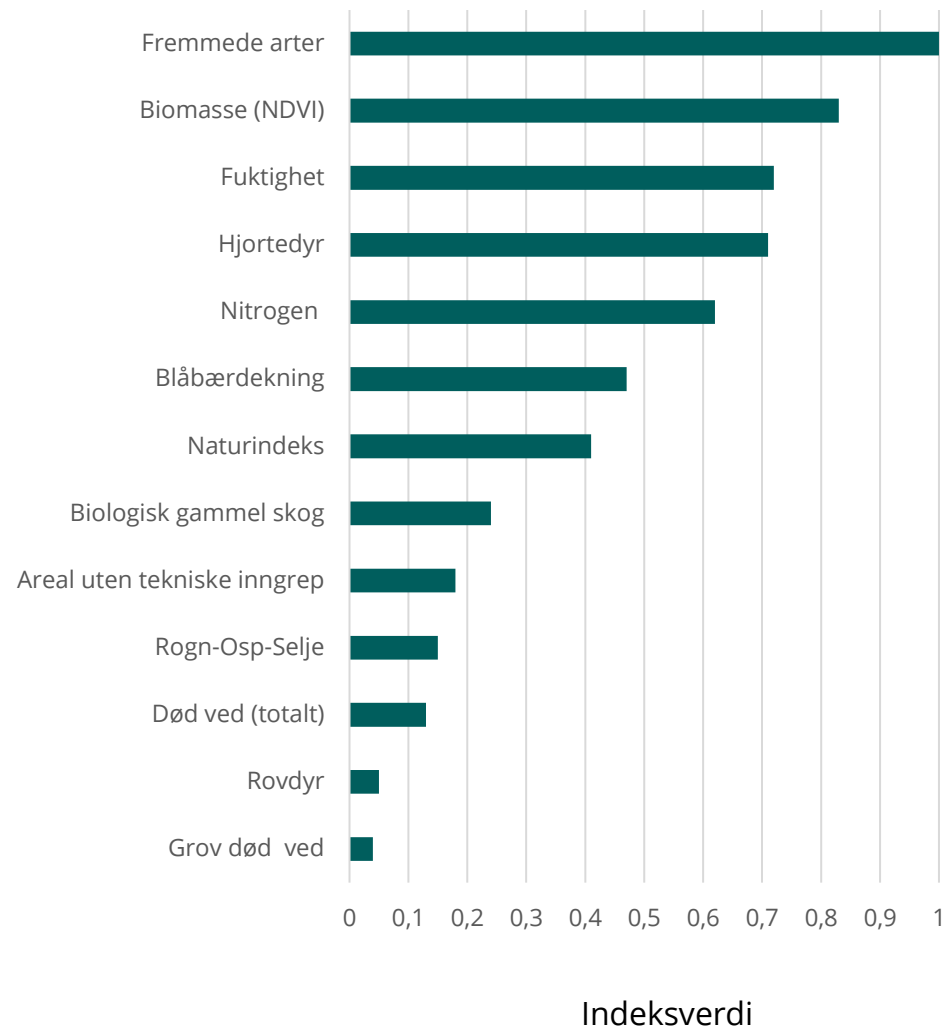
- Felles kunnskapsgrunnlag om økologisk tilstand i skog
- Utredning av tiltak med tilhørende virkemidler som er relevante for å opprettholde eller forbedre økologisk tilstand i skog
- Avgrensninger og begrensninger

Kunnskapsoppdraget

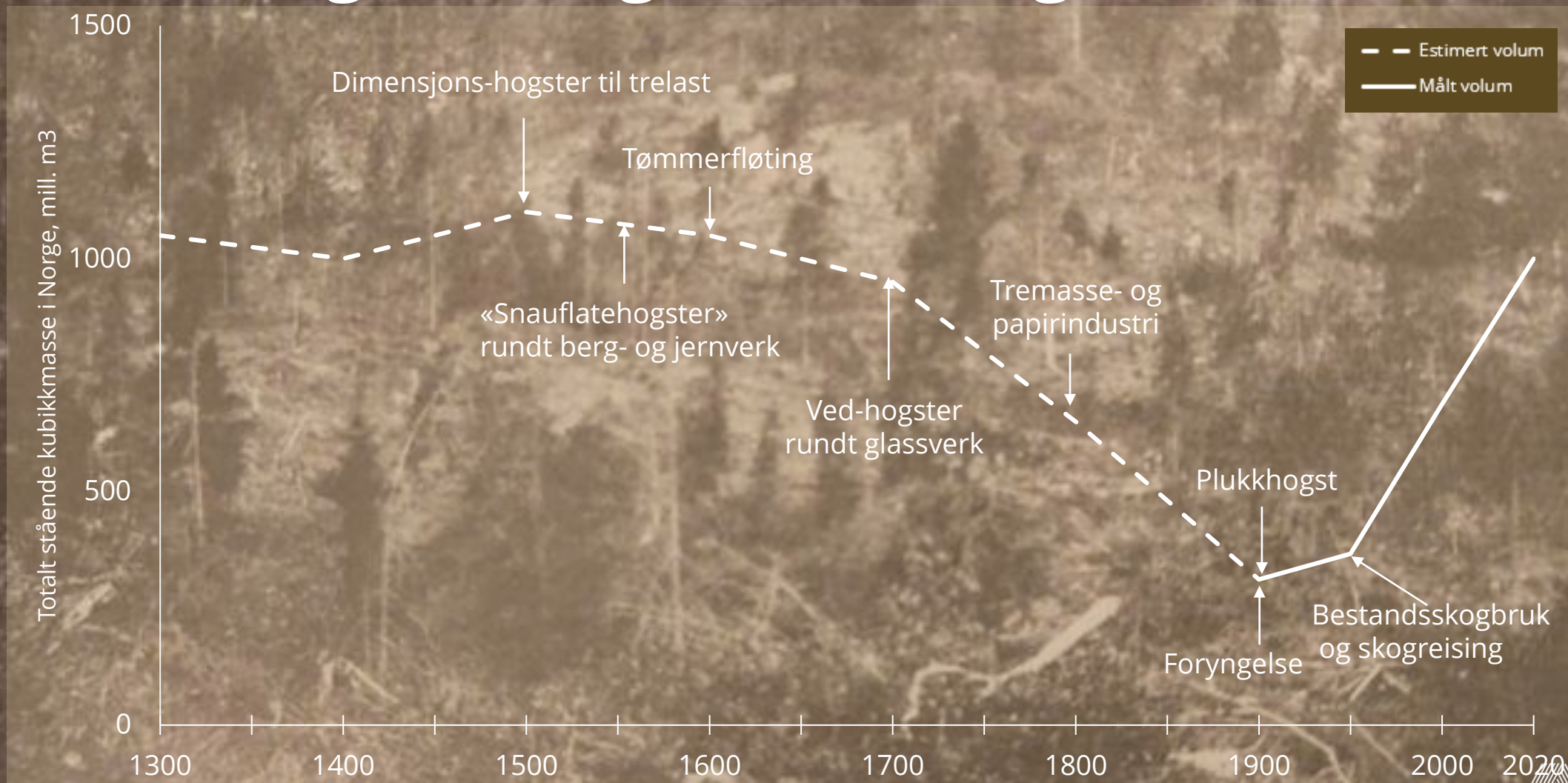

Fagsystem for økologisk tilstand

- Nasjonalt og regionalt nivå
- Forenklet fremstilling
- Behov for mer detaljert og arealdifferensiert kunnskap

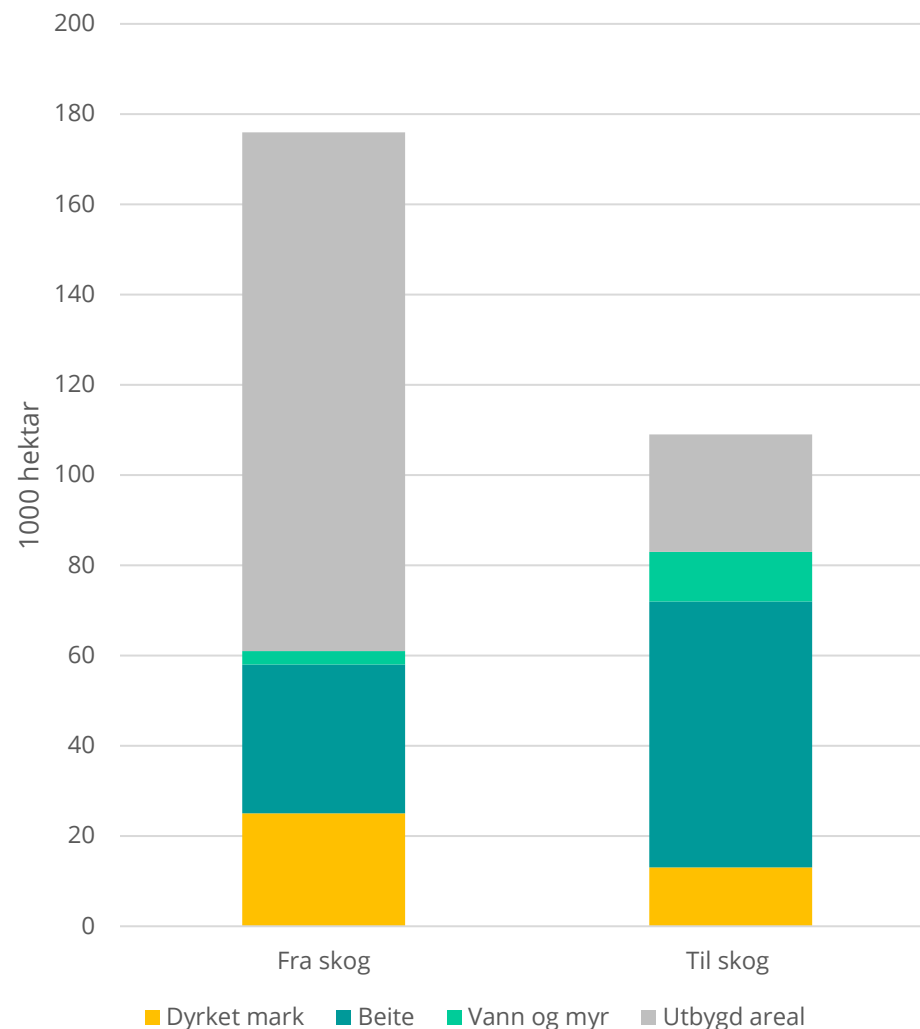

Utvikling av skogbruk i Norge

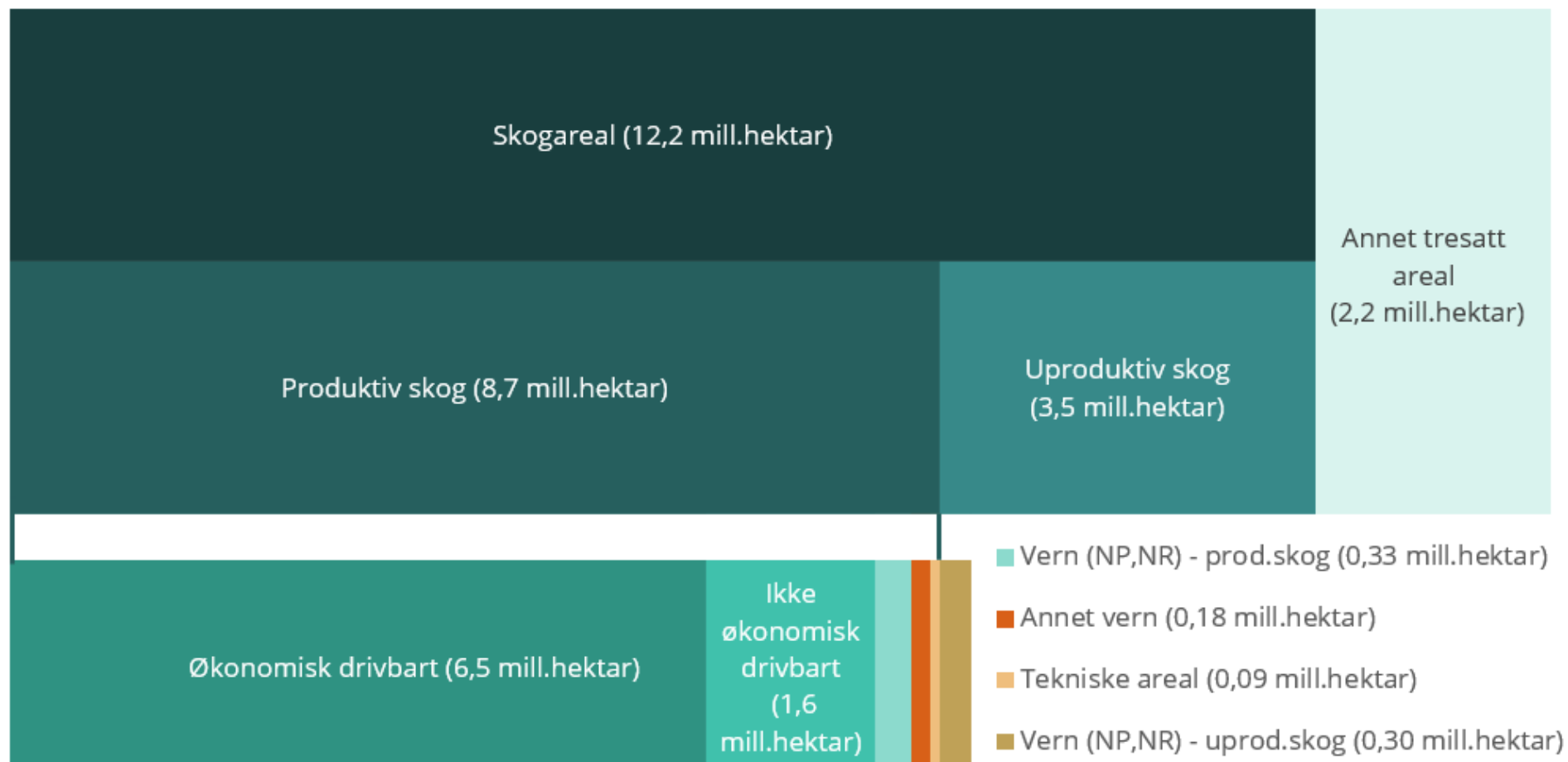

Skogarealet er under press

- Omdisponeres årlig 60 000 dekar skog (60 km²)
- Avgang av skog med gode boniteter
- Påskoging fra gjengroing på lavere boniteter
- Skogarealet 1990 ~ 2020

Skog og arealanvendelser

Utvikling av et kunnskapsgrunnlag

Valg av indikatorer som kan påvirkes av:

- skogbrukstiltak
- restaureringstiltak
- fravær av tiltak

Målbare endringer

Kunnskap om arealendringer

Indikatorer

Foto: Trond Svanøe-Hafstad

	Indikator	Utvikling 1997-2021
Lauv	Lauvtreinnblanding i barskog	↗
	Innslag av edellauvtrær	↗
	Rogn-Osp-Selje	↗
Alder	Biologisk gammel skog	↗
	Død ved	↗
	Store trær	↗
Skogstruktur	Sjikting	↗
	Blåbærdekning og kronetetthet	→
	Kantsoner	→
Fremmede høyrisikoarter	Introduserte bartrær	↘
	Rødhyll og andre fremmede høyrisikoarter	?
Trua natur	Skogbrann – brent areal	?
	Truede arter og naturtyper	↘

Utredning av tiltak og virkemidler

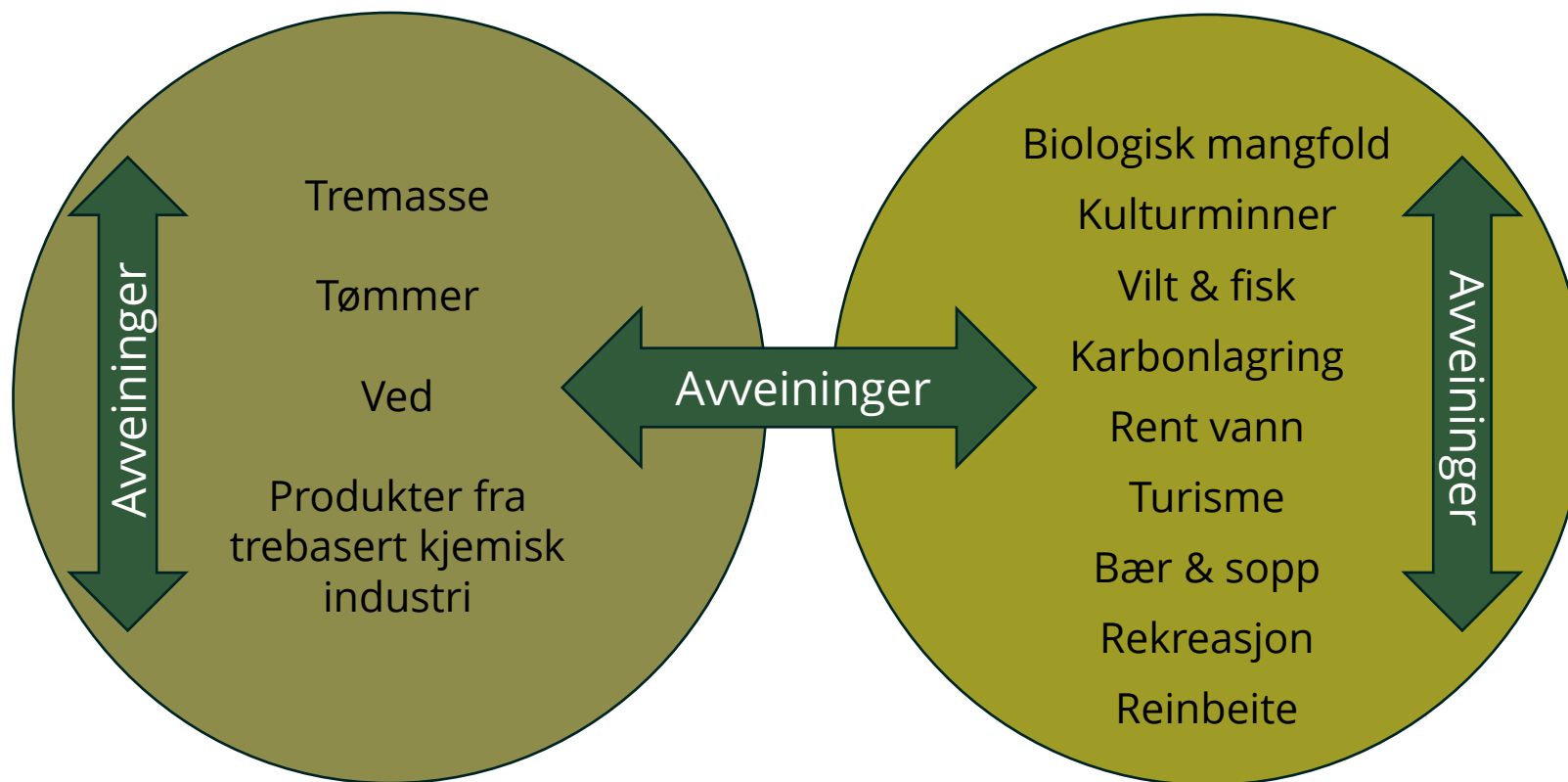
Sammenhengen mellom tiltak og virkemidler

Et tiltak er noe som skjer,
mens et virkemiddel er noe
som får det til å skje

Skogvern er et tiltak

Kartlegging av skog er et
virkemiddel

Målkonflikter og interesser

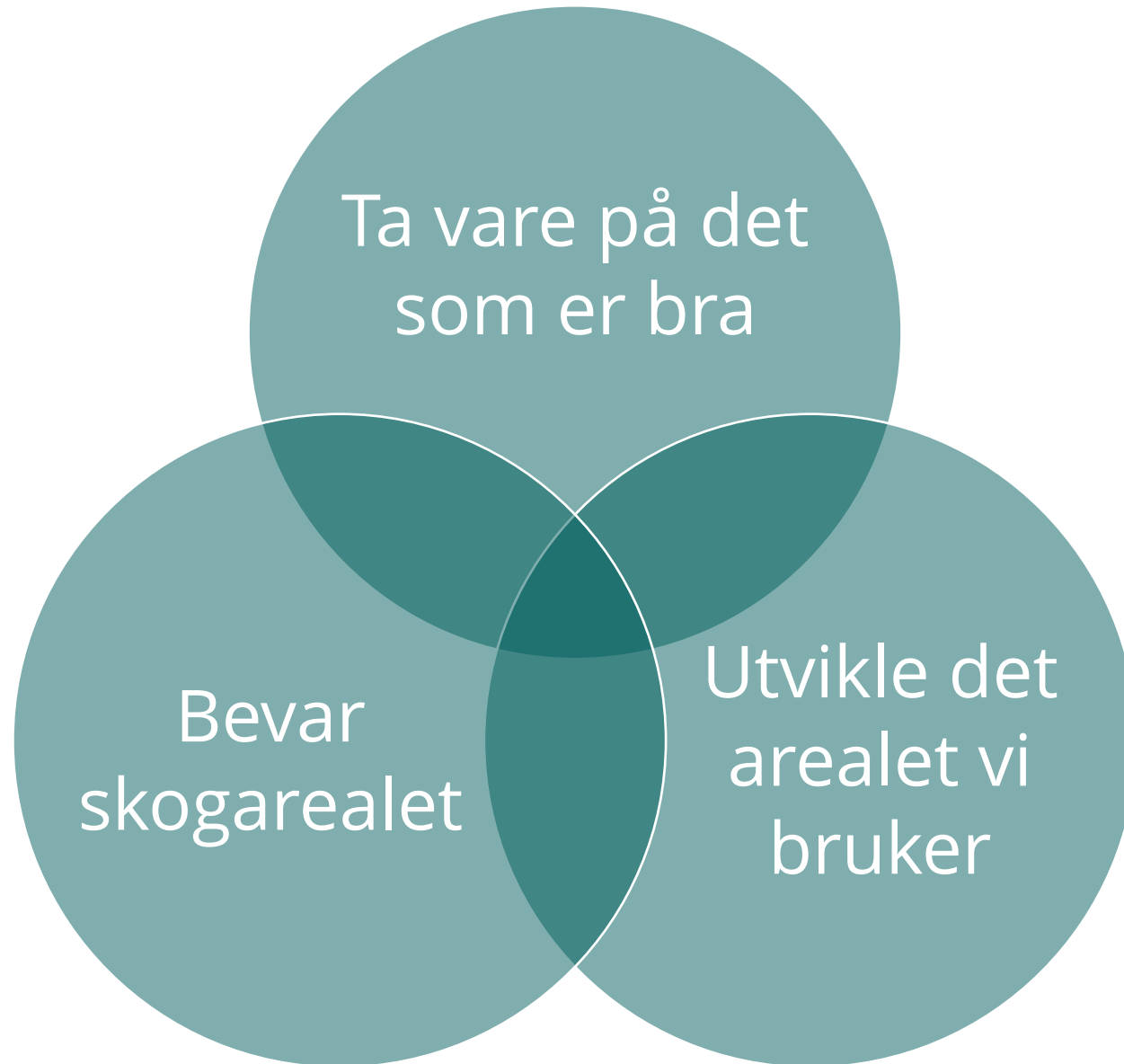

Aveininger innenfor og mellom produserende tjenester og andre tjenester og goder fra skog. Kilde: *Future Forest*.

Virkemidler

- Lover, forskrifter, andre styringsverktøy
- Skatter, avgifter, tilskuddsordninger
- Ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivå og sektormyndigheter
- Informasjon om verdier, konsekvenser av tiltak

Konsekvenser: Skogbruksforvaltningens tiltak

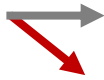

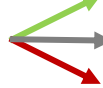

Skogbrukstiltak	Økologisk tilstand	Naturmangfold	Klima	Skogbruk	Skogindustri
Øke andelen lukkede hogster			?		
Øke gjensetting av døde trær ved hogst					
Øke gjensetting av store grove lauvtrær					
Treslagsvalg etter hogst					
Ungskogpleie med sikte på å bedre økologisk tilstand					
Tilpasset hogsttidspunkt					
Redusere avgang i plantefelt med bekjempelse av fremmede arter					
Restrukturering av skog gjennom småflatehogst i tynningsfelt			?		
Øke ivaretagelse av økologisk funksjon i kantsoner ved hogst					
Ivaretagelse av brent areal etter skogbrann			?		

Miljøforvaltningens tiltak

- Raskere gjennomføring av skogvernet
- Forbedre økologisk tilstand i skogvernområder
- Økt restaurering av skog
- Bedre ivaretagelse av trua natur
- Økt bekjempelse av fremmede arter

Konsekvenser: Miljøforvaltningens tiltak

Miljøforvaltningens tiltak	Økologisk tilstand	Naturmangfold	Klima	Skogbruk	Skogindustri
Raskere gjennomføring av skogvernet etter naturmangfoldloven					
Forbedre økologiske tilstand i skogverneområder					
Økt restaurering av skog			?		
Bedre ivaretagelse av trua natur					
Økt bekjempelse av fremmede arter					

Arealforvaltning

- Hovedtiltak: redusere omdisponering av skog til andre formål
- Politiske føringer og prioriteringer

Motorveien E134 Drammen-Mjøndalen er bygd gjennom kalkrike løvskoger og barskoger. Foto: Bård Bredesen/Naturarkivet.no

Konsekvenser: Redusert omdisponering av skog til andre formål

Arealforvaltningens tiltak	Arealutbredelse	Økologisk tilstand	Naturmangfold	Klima	Skogbruk	Skogindustri	Utbyggingsinteresser
Redusere omdisponering av skog til andre formål							

Oppfølgingsoppdraget

- Nytt oppdrag oversendt direktoratene
28.11.23 med frist 15.03.24
- Fremskriv nullalternativet
- Ranger tiltak og tilhørende virkemidler etter
potensiale for å bedre den økologiske
tilstanden
- Tiltakspakker med ulike ambisjonsnivåer

Foto: Turid Trötscher

Miljø-
direktoratet

Landbruksdirektoratet
Eanandoalodirektoráhtta